

PITKÄAIKAISESTA TEHOSTETUSTA PALVELUASUMISESTA PERITTÄVÄ MAKSU

Khall 18.01.2022 § 10

Sosiaali - ja terveystalouden asiakasmaksulakia on uudistettu. Lakimuutokset ovat tulleet voimaan 1.7.2021. Uudistukset koskivat kunnallisia sosiaali - ja terveystalouden maksuja. Jos kunta hankkii ostopalveluna tehostettua palveluasumista, asiakas maksaa palvelusta asiakasmaksulain mukaisesti.

Asiakasmaksulakiuudistus sisälsi pitkäaikaisen sosiaalihuoltolain nojalla järjestettyjen asumispalvelujen maksut. Maksu määräytyy asiakkaan nettotulojen mukaan. Maksu saa olla enintään 85 % nettokuukausituloista, joista on tehty ensin laissa säädetyt vähennykset.

Kunnallisista sosiaali- ja terveystaloudesta perittäviin asiakasmaksuihin on tehty indeksitarkistukset. Laissa ja asetuksessa olevat enimmäiseuromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin tai työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Indeksitarkistettujen euromäärien tulevat voimaan 1.1.2022. Kansaneläkeindeksillä tarkistettuihin euromääriin tulee noin 1,36 % korotus ja työeläkeindeksillä 1,78 %:n korotus. Edellä mainitun seurauksena asiakkaan maksurasitus kasvaisi. Tämän vuoksi on tehty tarkistus myös vähimmäiskäyttövaralle, joka tehostetussa palveluasumisessa on perhehoidossa on vuonna 2021 ollut 164 euroa kuukaudessa, nousee 167 €, 1.1.2022 alkaen.

Tuloina huomioidaan jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot, osinko- ja korkotulot, verosta vapaat tulot sekä laskennallinen metsätulo. Tuloina ei huomioida tuloverolain tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea (lukuun ottamatta tuen osana maksettavaa veteraanilisää), joka otetaan huomioon tulona. Jos kuukausitulot vaihtelevat, huomioidaan kuukausitulona viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Vähennykset maksua määrättäessä (10 c ja 10 d); Asiakkaan ja mahdollisen puolison tuloista tulee tehdä seuraavat vähennykset ennen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, perhehoidon ja laitoshoidon maksun määräämistä:

- elatusapu ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset (huom. elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista,

- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa (26/2011) tarkoitettu pesäjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka on suoritettavana rahana,

- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka on suoritettava rahana (ns. syytinki),

- edunvalvojan palkkion perusmaksu, jonka suuruudesta säädetään holhustoimesta annetusta lain (442/1999) 44§:n 5 mon.nojalla (440 € tai 280 € / 2021),

- edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edellä tarkoitettujen edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi tuloista vähennetään siirtymävaiheessa aiemman oman asunnon kulut seuraavasti; omistusasunnosta viimeisen kuuden kuukauden ajalta, vuokra-asunnosta asuntohuoneiston vuokrauksesta annetun lain irtisanomisajalta ja asumisoikeusasunnosta kolmelta kuukaudelta. Tämän lisäksi vähennetään kuluja lääkkeistä (enintään vuosiomavastuun suuruisena), kliinistä ravintovalmisteista ja perusvoiteista (siltä osin kuin terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeelliseksi, lausunto). Vähennyksenä tuloista huomioidaan myös kohtuulliset asumismenot tehostetussa palveluasumisessa.

Kunta voi periä palveluista kuukausimaksun, mutta erillisiä tukipalvelumaksuja ei saa periä.

Laissa säädetään kunnan velvollisuudesta tiedottaa asiakasta maksun perimättä jättämisestä ja alentamisesta. Laki korostaa maksujen huojentamisen ensisijaisuutta suhteessa toimeentulotukeen.

Esityslistan liitteenä on Taulukko asiakasmaksulain ja -asetuksen indeksitarkistettuja euromääristä. Oheismateriaalina on Valtioneuvoston muistio STM/2021/211 ja Valtioneuvoston asetus sosiaali -ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta. Valmisteilla on sosiaali - ja terveydenhuollon palveluohje, johon asiakamaksut kootaan ja julkaistaan kunnan kotisivuilla.

Lisätiedot/valmistelija: Sosiaalijohtaja Riitta Kostamo, p. 040 532 0474.

Kunnanjohtajan esitys: Kunnanhallitus päättää,

1. että kunta perii asiakkaalta edellä mainituista palveluista kuukausimaksun, joka määräytyy asiakkaan (sekä mahdollisen puolison) nettokuukausitulojen mukaan.
2. että maksu saa olla enintään 85 prosenttia nettokuukausituloista, joista on ensin tehty vähennykset.
3. että tietyin laissa tarkemmin säädetyin edellytyksin maksu voi määräytyä myös puolisojen yhteenlaskettujen tulojen mukaan. Puolisoilla maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, mikäli suurempituloinen puoliso siirtyy tehostettuun palveluasumiseen. Tällöinkin tuloista tulee tehdä laissa säädetyt vähennykset.
4. että asiakkaalle tulee jäädä tehostetussa palveluasumisessa ja perhehoidossa vähintään 167 euroa kuukaudessa käyttövara.
5. antaa tiedoksiannon nykyisille asiakkaille muutoksista, jotka koskevat kotona annettavien palveluiden muutoksista. Tiedoksiannossa on maininta tuloveroihin liittyvien indeksikorotusten tarkistuksesta tuloveropalvelusta.
- 6: että asiakkaille tehdään uudet palvelumaksupäätökset.

Käsittely:

Päätös: Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kunnanjohtajan esityksen.

Tiedoksi: Sosiaalijohtaja

Muutoksenhaku: Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen kunnanhallitukselle.